

Előfizetési díj:

Negyedévre	2 kor.
Félévre	4 kor.
Egész évre	8 kor.
=====	
Egyes szám	40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: ~~KÁRPÁTI~~ BÉLA.Szerkesztőség és
kiadóhivatal

IX., Ferencz-körút

31. számú I. em.

Még előbb június 15-én
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornászó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Cl

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Ovári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányaí Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhelyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó- Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegyl.
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujv. déki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Az V-ik Olympiád Budapesten. *)

Irta: *Muzsa Gyula* orsz. képviselő.

Hága, 1907. május hava.

A magyar közvélemény figyelmét olyan kérdésre óhajtom reáterelni, mely bár sokak szemében momentan másodrangu kérdés lehet, nemzeti és kulturális szempontból elsőrangunak tekinthetem akkor, midőn a magyar közfelfogás egy új renaissance korát éli; midőn politikai és közjogi helyzetünk fordulata az ország vezetését egy év óta azon pártok közé tette le, melyek a nagyfontosságú politikai és közgazdasági kérdések mellett semmi olyan kulturális kérdést figyelmen kívül nem hagynak, mely nemzetünk homogenitását befelé erősíti, kifelé pedig a nagy nemzetek figyelmét irányunkban fölkeleti. És én azt hiszem, hogy soha ezen eszme jobb időben föl nem vettethetett, mint a jelen pillanatban, amidőn egyrészt a nagyvilág figyelmé politikai küzdelmünk folytán még mindig felénk irányul, másrészt nemzeti testnevelésünk ügye ma olyan férfi kezébe van letéve, ki minden szépet és nemeset felkarol, a mi nemzeti közművelődésünk ideálját mentől közelebb hozza megvalósulásához.

Apponyi Albert gróf, kinek tárczája körébe tartozik a testnevelés ügye, kormányra lépése óta egyetlenegy izben sem tagadta meg az erkölcsi és anyagi támogatást, valahányszor csak a hazai testnevelés vezetői hozzáfordultak. Nem felejthetjük el, hogy tárczája költségvetésének tárgyalásakor történt meg az, hogy a képviselőházban a testnevelés ügyénél Polónyi Dezső és Bernáth képviselőtársaim hosszabb felszólalásban hívták fel az ország figyelmét arra az anomá-

*) Muzsa Gyula orsz. képviselő a nemzetközi olympiai bizottság hágai ülésén a közoktatási miniszter megbízásából Magyarország megbízásából volt jelen.

liára, hogy míg külföldön százezrek szerepelnek a költségvetésben a testnevelés céljára, addig közoktatási büdzsénk pár ezer koronával kénytelen megelégedni.

Apponyi gróf válasza mindenkit megnyugtathatott, hogy ő e téren is teljesen otthon van és hogy áthatva a testnevelés nagyfontosságú kérdésétől, abban a szerény keretben, melyben az ő tárczája költségvetése mozoghat, maga is fájlalja, hogy e nagy célra többet nem áldozhat.

E helyen tehát nem őt akarom kapacitálni, hanem a törvényhozást és első sorban a nagy közvéleményt akarom e kérdésben nembánomságából felrázni. Az előbbenihez megfogom a helyes időt és alkalmat találni a képviselőházban, ez utóbbihoz azonban most szólok, innen a nyugati nagy kultúra ez ősi emporiumából, ahol e pillanatban a nemzetközi olympiai bizottság a jövő évben Londonban tartandó negyedik olympiai verseny sorsát dönti el. A magyar közfelfogás sajnos, most is, ha athletikáról, tornászatról, labdarugásról vagy más újabb testet-lelket nemesítő és edző sportról hall, vagy olvas a napi lapok utolsó oldalain, teljesen érzéketlenül siklik át rajta, nincs érzéke fel fogni azt, hogy miért lehet arról írni vagy beszélni, hogy egyik sportegylet a másikat egy goállal legyőzte, vagy mit jelent az, ha egy athléta csak egy hazai rekordot is, teszem az ugrásban például egy hüvelykkel megjavított. Pedig ezen nincs mit mosolyogni, mert nem az az egy hüvelyknyi többlet, a miről itt szó van, hanem az a tudat, hogy a haza ifjusága, virága immáron Magyarországon is nemcsak nagyhangú szólamok után itéli meg az embereket, hanem éppen olyan hőnek tekinti a győzőt a nemzetközi atletikai világban, mint a katona azt, a ki közülök csatát nyert.

Itt az ősi Binnenhof legszebb termében, a Tréves-Zall-ban, a melynek évszázados falfestményei és művészi faragványai Hollandia története nem egy nevezetes eseményének voltak hallgatag tanúi a hosszú asztalnál, a hol rendszeren a minisztertanács intézi az ország sorsát: ma Európa minden kultur-államának egy-egy férfia ül, a ki hazája nevében annak testnevelési ügyét képviseli.

A tanácskozás tárgya és célja a jövő esztendőben Londonban tartandó IV. nemzetközi olymipiai verseny szabályainak és feltételeinek megállapítása. Hogy a nagy Anglia a kis Görögországot tul akarja szárnyalni, ahol a legutóbbi olymipiai versenyt megtartották, csak természetes. Épít déli Londonban egy akkora nyitott arénát, mely 70.000 nézőt befogad amellet, hogy magán a küzdőtérén, mely kétszáz méter hosszú és száz méter széles gyep pályából áll, a két körfutó pályán kívül még akkora uszómedenczét, a mely 100 méteres verseny megtartására is alkalmas lesz. Az ősi athéni Stadiont, ha szépségben és eredetiségben nem, de technikai tekintetben tulszárnyalják. Emellet Anglia felvett programjába minden újabb sportot, még a repülő gépek problémáját is. Görögország tehát elsőség tekintetében deferálni kénytelen Angliának. Amit tehát a sportszenvedély élelmességgel párosulva e téren felmutatni egyáltalán képes, erre vállalkozott Anglia.

De ha majd lezajlik a jövő évben a londoni nagy verseny, annak hatása alatt majd mutatkozni fog a kijózanodás és e versenyek helyes utra való térése; testedzés és testnevelés visszatér a régi görög mintákhoz, melyek Coubertain báró szemei előtt is lebeghettek ezelőtt tizenkét évvel, midőn az olymipiai játékokat a régi tradíció alapján, mely a görögöket a historiai időkben vezető szerepre játtatta — újra életre hívta.

És most kell Magyarországnak a kedvező alkalmat megragadni, amidőn az olymipiai versenyeket visszatérítve rendes mederükbe, kisebb keretben de teljesen sportszerűen akarják 1912-ben rendezni. Ez a tendencia megvan Coubertain báróban, aki keresi az alkalmas helyet erre a célra. Németország és Svédország már évek óta hangoztatja szándékát, hogy ott tartassanak msg e versenyek, de mindez ideig csak a jószándéknál maradtak. Itt van tehát a kedvező alkalom, hogy, mig egyrészt testnevelésünk terén óriási lépést tehetünk e versenynek Budapesten való rendezésével, másrészt idegen országok és idegen világreszek ezreinek idevonzásával megoldhatjuk a régi problémát, az idegenforgalom emelését, kulturánkat, hazánkat, annak szépségeit, rendkívüli természeti gazdagságát bemutatthatjuk a nagyvilágnak.

A Magyarország testnevelését és testedzését vezető sportemberekben, amint én őket közelebről ismerem, megvan a kellő tetterő és elhatározás e világra szóló vállalkozás irányítására és szervezésére. Megvan hozzá a sportanyagunk is, hogy a nemzetek e nagy

versenyében az erkölcsi siker egy részét is magunknak biztosítsuk; a legnemesebb, a legférfiasabb sportok egyikében, a kardvívásban ugyszólva vezetünk a művelt világban; uszásban és több más sportágban európai hírünk van. Két kérdés jöhet tekintetbe: egyik a finanziaális, másik a hely kérdése.

Görögország tavalyi második olymipiai versenyét egy millió drachma körüli budget-vel bonyolította le; ennek felét fedezték a bevételek, másik felét defficit esetére garantálta az állam. Ámde az államra hárított e teher részben megtérült vasuti és más bevételekben, de különösen az ez alkalomra kibocsátott olymipiai postabélyegekből mely maga több mint százezer drachma bevételt eredményezett. Anglia jövő évi olymipiai versenyének budgetje már sokkal tetemesebb. Eme költségek fedezése is azonban matematikai pontossággal biztosítva van. Kérem, nálunk rosszabbak-e a viszonyok, mint például Görögországban, melynek távolsága és megközelíthetlensége nagy akadálnak látszott finanziaaliter, mig Londonban száz más látványosság kötheti le a nagy tömegeket. Mi ott fekszünk Dúrópa kellő közepében, 24 óra alatt akár Konstantinápolyból, akár innen Európa nyugati határáról elérhetők. Van egy módos középosztályunk, mely ilyen nemes célra még nem áldozott; van historiai multu főnemességünk, van minden áldozatra kész főpapságunk; kérem ujlag, ezek nem hoznának-e kellő áldozatot? Az állam, melyek hajóját ma széles látókörű, nagy tudásu férfiak vezetik; a törvényhozás, mely minden nagy és kulturális, magyarosodásunkat izmosító célt támogatni kész, mellettünk lesz; csak a társadalom nagy rétegei kell, hogy megmozduljanak és akkor anyagiak és erkölcsiek biztosítva lesznek.

Marad a hely kérdése. Ez sem megoldhatatlan. Mindenesetre olyan hely mely könnyen megközelíthető, természeti szépségekben gazdag és az utóbbival harmonikus keretet tud adni az egésznek: ez az ideál. És erre szinte teremtvé van a Margitsziget. Az ott lévő sporttelepet még egyszer akkorára meg kell nyújtani északi irányban s már is megvannak a méretek, a melyek a helyet egy olymipiai versenyre alkalmassá teszik. A ma ott álló tribün megtoldható 15—20 ezer nézőre, oly módon, hogy arról a vizisport is látható legyen a Dunán; uszáshoz pedig, azt hiszem, hogy kellő technikai eszközökkel a Dunán, a part mellett közvetlen egy százméteres uszó-pályán a víz egypár órára a versenyek idejére meglassitható vagy teljesen megállitható.

De nem lehet célom technikai kérdések részleteibe belebocsátkozni. Elöttem most csak az lebeg, hogy e lelkesedésemet e sorok minden olvasójába átvigyeim. Érezze és tudja mindenki ennek hatása alatt, hogy reá is hárul a kötelességek egy kis része és ha ennek eleget tesz, testet ölt az ideál és kulturtörténetünk egy új határvívót tesszük le 1912-ben a Budapesten rendezendő sorrendben ötödik, valójában első magyar olymipiai versenyvel.

A pædagogia és az iskola-egészségügy.

Irta: *Juba Adolf dr.*

(Befejezés.)

Nem kicsinyelhető azon befolyás sem, amelyet a tanítási idő tartama gyakorol. Öt órai tanítás egyhuzamban határozottan sok; nem is kellene pszicho-fizikai kísérletek, nélkülök is megállapítható, mennyire csökkent az 5. órában a tanulók figyelőképessége és ezzel kapcsolatban milyen nehéz a fegyelmezésük, nem is szóval arról, hogy a nagyobb ételfölvétel élettani időpontja bekövetkezett. A ketté osztott tanítás viszont, amely az iskolára nézve előnyös, megszűnik az lenni, ha a tanulók otthoni munkájára is figyelemmel akarunk lenni. A felületes észlelő is észreveheti, hogy a vidéki intézetek is mindinkább törekednek az egyhuzamban való tanításra és ahol ez helyi okokból lehetetlen, mindennap déli 12 óráig tanítanak és ekképfeljebb csak 3 délutáni tanításra van szükségük a felsőbb osztályokban, a kötelező játékdélután számba nem véve. A napi óraszámuk csökkentése legfeljebb 4-re, egybekötve a tanévnek megnyújtásával, bármily csábító az első pillanatra, nem valószínű meg: a keresztülvitele igen nagy akadályokba ütköznék. A két óras tárgyból egy órát elvenni lehetetlen, tehát csak a 4—5—6 órákból kellene elvenni. A kisebb tantárgyak tehát időt nyernének, a nagyobbak vesztenének, ami a tantervnek és a tankönyvek átdolgozásának szükségességét vonná maga után. Minden nehézség megszűnik azonban, ha lemondunk arról, hogy a tanóra a polgári órával egyenlő tartamú legyen és Hintzmann, elberfeldi reáliskolai igazgató javaslata szerint (viszonyainkhoz mérten) 4 órába (esetleg még 15—20 percet segítségül véve) 5 tanórát szorítunk, természetesen a tanévnek meghosszabbításával. Ha öt 45 perces tanórát számítunk, ezek számára kell 225 perc, marad óráközti szünetekre 15 perc, ami kevés és amit 15—20 perccel megtoldva, elegendő időt nyerünk a 4 óráközti szünetre. Mi ha csak 40 perces órát számítunk, akkor 40 perc marad szünetekre és semmiféle megtoldásra nincsen szükség. Persze tapasztalatok kellene annak eldöntéséhez, vajjon, ha a tanulóereg valamely tárgyba már beledolgozta magát, pszichológiai szempontból nem tiszta veszteség-e az óra megszüntetése már 40 p.-nyi tartam után. Itt pszicho-fiziológiai kísérleteknek is volna helyük. Egyszerű számítás dolga, hogy a szorgalmi napok számát a jelenlegiekhez képest mennyivel kellene megszorítani. Heti 30 óra helyett 24 óra adatván, a heti tanítás ideje 20%-kal csökkenne és a veszteség a jelenlegi sok apró ünnep elhagyásával és az érdemleges tanításnak pontosan szeptember 1-én való kezdésével és június hó végéig való tartásával jobbra helyrehozható volna.

A napi tanítási órák számának csökkentésére engem a tanulók otthoni elfoglaltsága vezetett. A

társadalom-tudományi társaságban a közepiskolai vita alkalmával tartott előadásomban iparkodtam rámutatni, hogy a tanulók túlterhelésének megítélése szempontjából mennyire fontos arra otthoni elfoglaltságukat figyelembe venni. Nem tekintve azt, hogy a kötelező játékdélutánok behozatalával aminek hasznosságát már Németországban is belátják, a szabad-délutánok sorozata megcsönkul, ne felejtjük el, hogy a mai műveltség irányzata megköveteli az ifjúság kiképzését a nyelvekben, a zenében, táncban, sőt a vívásban és úszásban is, ahol utóbbit télen megtanulni lehet. Messze vezetne, ha a nyelvek és a zene tanulásával bőven foglalkoznám (ezen kérdést más alkalommal kívánom behatóan tárgyalni), ha a sok hiába való idővesztéssel szemben a kevés eredményre rámutatnék és ha a zene tanítását csak olyannak ajánlanám, aki határozott zenei tehetséggel rendelkezik, míg a nyelvek elsajátítását azon későbbi időpontra halasztani javasolnám, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy melyik idegen nyelvre van kinek-kinek szüksége, (ami ellen szól az a kétségtelen tapasztalat, amitől a pszicho-fiziológiai vizsgálatok eredményei sem képesek eltántorítani, hogy nyelvet csak fiatal korban lehet jól megtanulni). Annyi bizonyos, hogy ezen társadalmi irányzat megfelelően manap úgy a fővárosban, mint számos nagyobb vidéki városban nem egy tanuló délutáni idejéből több órát nyelvekkel és zenélve foglalnak le a szülők és ekképp arra kényszerítik, hogy az alvás rovására a késő estéli órákban tanuljanak. Ilyenképp az alaposan megterhelt ifjúságnak egy külön típusa fejlődött ki, amelynek munkabírása csak a délelőtti órákra terjed ki: a délutáni órákban álmoság, tompaság vesz rajtuk erőt, még ha nem is alszanak, szellemileg még is pihennek — ilyenképp pótolva a kevés alvást — és csak este képesek ismét szellemi munkát kifejtetni akár éjtélégig. Hogy ez így nincsen jól, az kétséget nem szenved: a vérképzés és idegrendszer az, amelyek első sorban szenvednek a nagy teher alatt. Fellette jogosult tehát az a kívánságom, hogy az iskola olyan városokban, amelyekben ezen társadalmi irányzat meg van, 5-ről 4-re csökkentse a napi szorgalmi időt, amivel mindenesetre együtt jár az iskola általt kívánt otthoni munkának csökkentése is, és csupán azon kisebb városokban tartanám fenn jelenlegi állapotot, amelyeknek intézeteit túlnyomóan nem helybeli tanulók látogatják, akik egész idejüket az iskolai tanulásra fordíthatják, főleg ha internátusban vannak és akiket idegen nyelvek és zene tanulásával nem foglaltatnak el annyira. Sőt lándzsát tudnék törni a tanévnek 9 hónapi tartama mellett — svéd minta szerint, ahol ezen rövid tanévet honosították meg, tekintettel a túlnyomóan nem helybeli tanulók tanultatási költségeire. Igaz, ezen időt nagyobb heti óraszámú pótolják és még a szünetdőkön át az értesítőben közölt feladatok és számtan példák megfejtését megkivánják, amit svéd becsületességgel el is végeznek.

Iskolák—főiskolák.

Nemzetközi csapatverseny a Dunán. A Budapesti Egyetemi Athletikai Club július 4-én, délután négy órakor Dunaharaszti a soroksári Dunaágban 5¹/₂ kilométer távon nemzetközi csapatversenyt rendez. A feltételek a következők: Az eredményt a beérkezés sorrendje szerint számított pontozás dönti el. Győztes az a csapat, a melynek tagjai összesen a legkisebb pontszámot érik el. Minden egyes tetszés szerinti számban nevezhet uszókat, kik közül az öt leghamarább célhoz érkezőnek eredménye számít. Az első és második csapat tagjai ezüst-, a harmadik és negyedik csapat tagjai bronzérmes nyerne. Az első hat beérkező, ha csapatja helyzetlen lett, szintén ezüstérmes nyer. A győztes csapat egylete tiszteletdíjat kap. Nevezések június 30-áig Támedly Mihály titkár címére Dunaharaszti küldendők.

Évzáró tornaünnepély. A III. kerületi főgimnázium vasárnap tartotta évzáró tornaünnepélyét az O. T. E. pályáján. A versenyek eredményei a következők: Tornászati főverseny: 1. Günther Béla. 2. Varga Jenő. 3. Kocsner Jakab. 4. Széchy Endre. 100 méteres síkfutás: 1. Szenes Ferencz. Skoda Richárd. 80 méteres síkfutás: 1. Federit Hermann. 2. Ország Sándor. — 1. Hamar József. 2. Krieszhaber és Biró. — 1. Szabó Miklós. 2. Forstinger Géza. A versenydíjakat az igazgató Morvay Győző, lendületes beszéd kíséretében osztotta ki.

Labdarugás.

Az 1906—1907. évi bajnokság. A Magyar Labdarugók Szövetsége legutóbbi ülésében állapította meg hivatalosan az első, őszi-tavaszi fordulóban lefolyt 1906—1907. évi bajnokság sorrendjét.

1. Ferencvárosi Torna-Club	24 pont
2. Magyar Athletikai Club	22 „
3. Magyar Testgyakorlók Köre	22 „
4. Budapesti Athletikai Club	14 „
5. Typographia Sport Club	9 „
6. Ujpesti Torna-Egylet	8 „
7. Fővárosi Torna-Club	7 „
8. 33 Football-Club	6 „

A M. A. C. 78 goalt adott és 15-öt kapott M. T. K. pedig 67 adott goaljával szemben 18-at kapott, úgy hogy jobb goalaránya alapján a M. A. C. került a bajnokság második helyére.

A Szövetség tiszteletbeli tagja. A Magyar Labdarugók Szövetsége június 28-án rendkívüli közgyűlést tart a Röser tanintézet dísztermében. A közgyűlésen Apponyi Albert gróf kultuszminisztert a szövetség tiszteletbeli tagjául választják meg, továbbá ünnepélyesen kiosztják az eddigi összes bajnoki csapatok érmeit.

Nevezések a bajnokságra. Az 1907—1908. évi bajnokságra a nevezési zárlat június 25-én lesz. Június 26-án a szövetség igazgatótanácsa a nevezések elfogadása tárgyában ülést tart, július 1-én pedig az 1907—1908. évi bajnokság őszi—tavaszi fordulójának kisorsolása következik.

Ezentul a bajnoki nevezések zárlata évenként június 15-én lesz; a szövetség által kiírt összes díjmérkőzések nevezési zárlata pedig június 20-án. Június 20-tól számított három napon belül az összes őszi—tavaszi mérkőzésekre a sorsolásokat megfogják ejteni. Ezek az intézkedések azért történtek, hogy az I. osztályú egyesületek a jövőben könnyebben állapíthassák meg nemzetközi mérkőzéseiknek terminusait.

A Krikettereket egy évre bojkottálták. A Labdarugó Szövetség példát statuált. Egy évi időtartamra, 1908 márczius 17-ig bojkotálta a Viena Cricket- and Football-Clubot, a mely B. T. C. elleni márczius 17-iki mérkőzésén meg nálunk elő nem fordult botrányt provokált, úgy hogy az említett mérkőzést csak három bíró közreműködésével lehetett végigjátszani.

Torna, atletika, vívás.

Nemzetközi sportkiállítás Párisban. Folyó évi július—október havában a francia kormány védnöksége alatt Párisban nemzetközi sportkiállítást rendeznek. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter a maga hatáskörébe már intézkedett aziránt, hogy ezen a kiállításon a magyar sport megfelelően képviselve legyen és a megalakítandó magyar bizottság elnökül Muzsa Gyula országgyűlési képviselőt nevezte ki, a kinek arra is megbízást adott, hogy a magyar kiállításra szükséges előkészítő lépéseket tegye meg. Muzsa a bizottság megalakítása és a szükséges előkészítő teendők megbeszélése végett f. hó 13-ra a MAC klubházában tartandó értekezletre összehívta mindazokat az illetékes tényezőket, a kik a magyar sport megfelelő képviseltetése kérdésében befolyással bírnak.

A magyar bizottság a következőképen alakult meg; diszelnökök gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter és Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter; tiszteletbeli elnökök: gróf Andrassy Géza a MAC elnöke, dr. Bárczy István polgármester, a MASz elnöke, Fülepp Kálmán főpolgármester, az Evezős szövetség elnöke, Kárpáti Béla a MLSz elnöke, Molnár Viktor, Szterényi József államtitkárok, gróf Teleki Sándor, a MOTESz elnöke és Tóth János államtitkár. Elnök Muzsa Gyula orsz. képviselő. Titkárok: dr. Karafiáth Jenő, Sallay László és Lauber Dezső. Pénztáros Baronyi Artur. Ellenőr Martin István. Jegyzők: Lázár József és Földessy János. Választottak ezenkívül

26 tagból álló végrehajtó bizottságot, egyttal az egyes szakbizottságok elnökeit.

A Budapesti Torna-Club versenye. A B. T. C. vasárnap rendezte országos atlétikai versenyét a Thököly-uti pályán.

Dél előtt az ifjúsági versenyek folytak le, a melyeknek mind a hat számát a B. T. C. fiatal atlétái nyerték meg.

A délutáni versenyen néhány atléta kimagasló formát mutatott. Váratlan vereséget szenvedett Luntzer a diszkoszdobásban és a gerelyvetésben.

A stafétasikfutás szenzációja az volt, hogy a Postások nagyszerű stafétája (Barkó, Berneg, Bodor és Radó) előfutámban vereséget szenvedett a budaiaktól.

A részletes eredmény a következő:

Ifjúsági versenyek.

100 méteres síkfutás. 1. Haber Antal (B. T. C.) 11:8 mp. 2. Szántó Károly.

Diszkoszvetés. 1. Csapó Márton (B. T. C.) 29.34 m. 2. Gaál Ferencz.

Gerelyvetés. 1. Csapó Márton (B. T. C.) 29.35 m. 2. Székely János.

Staféta-sikfutás. (4×100 m) 1. Budapesti Torna-Club (Torma, Weber, Bottlik, Haber) 50:9 mp.

Távolugrás. (Hatos csapatverseny.) 1. Budapesti Torna-Club A) csapata (Torma, Haber, Nerád, Csapó, Schwartz, Simon) 33.99 m.

Rudugrás. 1. Csapó Márton (B. T. C.) 2.60 m. 2. Simon Ferencz.

Országos versenyek.

100 méteres síkfutás. 1. Scheer Kornél (B. T. C.) 11³/₅ mp. 2. Ludinszky Lajos.

Magasugrás. 1. Ifj. Somodi István (Kolozsvári E. A. C.) 1.77¹/₂ m. 2. Dáner Béla.

Diszkoszvetés. 1. Veress Lajos (Kolozsvári E. A. C.) 37.82 m. 2. Luntzer György.

1500 méteres gyaloglás. 1. Drubina István (B. T. C.) 7 p. 22:5 mp.

Staféta-sikfutás. (Négyszer 100 m.) Két előfutamban: 1. Budapesti Torna-Club (Fábián, Ludinszky, Gräber, Scheer) 47¹/₅ mp. (Országos rekord.) 2. Budapesti (Budai) Torna-Egylet. (Hámos, Tihanyi, Nagy, Kováts).

Gerelyvetés. 1. Koczán Mór (B. T. B.) 38.01 m. 2. Luntzer György.

800 méteres síkfutás. 1. Nagy József (Budapesti [Budai] T. E.) 2 p. 05³/₁₀ mp. 2. Penninger Gusztáv.

Távolugrás. 1. Majunke Erik (Nemzeti T. E.) 6.48 m. 2. Fábián László.

A Székesfehérvári Torna-Club országos atletikai és tornaversenye. A Székesfehérvári Torna-Club folyó hó 16-án a Budapesti posta és táv. tisztv. sportegylete, a Budapesti Torna-Club, a Budapesti (Budai) Torna Egylet, Nemzeti Torna Egylet és a Kőbányai Torna Egylet 1. csapatának bevonásával fényesen sikerült

országos atletikai és tornaversenyt rendezett a sóstói versenypályán nagy és diszes közönség jelenlétében.

A versenyek eredményei a következők:

I. Főverseny

Magasugrás, diszkoszvetés és 200 méteres síkfutás. Egyéni és összetett verseny: I. Lichtenekert László (SzTC) 26 pont. II. Bartkó Jenő (Postás) 19 p.

II. Korlát és nyújtó összetett verseny.

I. Jamriska Péter (Nemzeti TE) 26 p. II. Szabó Kálmán (BTC) 26 p.

III. Diszkoszvetés.

I. Csalóczy Károly (BBTE) 33.95 méter. II. Francziskó Antal (BTC) 33.65 m.

IV. 110 méteres gátfutás.

I. Kováts Nándor (BBTE) sz országos rekordot 16.8-re javította.

V. 200 méteres síkfutás.

I. Bartkó Jenő (Postás) 25.2. II. Lichtenekert László (SzTC).

VI. Rudmagasugrás.

I. Szabó Kálmán (BTC) 308 cm. II. Ognjarev Szvetozár (SzSpE) 298 cm.

VII. 100 méteres síkfutás.

Bartkó Jenő (Postás) 11.3 mp. II. Scheer Kornél.

VIII. Súlydobás.

(Handicap.) I. Zalka Lajos (SzTC) 11.80, II. Szalay Ede (KTE) 11.70.

IX. Hármassugrás csapatverseny.

Győztes (BBTE) csapata 65.15. — Egyéni versenyben: I. Lichtenekert László (SzTC) 11.66 m. II. Kováts Nándor (BBTE) 11.60 méter.

X. 1000 méteres stafétafutás.

A (SzTC) és (BBTE) csapatai között. Győztes a BBTE csapata 2.19 p.

A versenyt football mérkőzés fejezte be a BTC és KTE csapatai között. Az eredmény a BTC javára 2 : 0.

Evezés-uszás.

Uj magyar Világrekordok. Kitünő uszóink a Császárfürdőben lefolyt rekordjavítási kísérletek alkalmával Brüll Alfréd, a M. A. Sz. uszószakosztályának elnöke, Kugler Sándor uszószakosztályi előadó és Baronyi Arthur jelenlétében elérték uj országos rekordokat.

50 yard: Halmay Zoltán (M. T. M.) 25¹/₁₈ mp. (Régi rekord: 1906. Halmay 26 mp.) Donáth Leo (F. T. D.) az 50 yardot tegnap 26⁴/₅ mp. alatt uszta meg.

402 méter: Tóbiás Zoltán (F. T. C.) 5 p. 43⁴/₄ mp. (Régi rekord: 1905. Halmay 5 p. 50⁴/₅ mp.)

200 yáros melluszás. Fabiny József (M. A. F. C.) 2 p. 54 mp.) Régi rekord 1905. Váczi 3p. 06 mp.)

Magyarország 220 yardos bajnoksága. Balaton Uszók Egyesülete június 23-án este 8 órakor a Császárfürdő férfiuszodájában nemzetközi uszóversenyt rendez, a melyen a következő versenyszámok kerülnek eldöntésre:

Virava János dr. vándordija (egyleti csapatverseny, 105 m. mell-, 105 m. hát-, 105 m. oldal- és 105 m. magyar uszásra; mindegyik futam egyúttal önálló versenyszám is); 440 yardos uszás Budapest székesfőváros vándordijáért (védő Halász Lajos. B. U. E.); 70 méteres handicap; kezdők versenye, 70 méter; középiskolai tanulók versenye (V—VIII. osztály) 105 méter; műugrás; Magyarország 220 yardos bajnoksága (védő Halmay Zoltán, M. T. K.); vidékiek versenye 140 méter; 210 méteres handicap; középiskolai tanulók versenye (I—IV. osztály) 70 méter; stafétaverseny, négyszer 70 méter (mell-, hát-, oldal- és magyar uszás). Nevezések június 16-ik Szemlér Lőrincz dr. czimére (Sziv-uteza 3.) küldendők.

Nemzeti uszóverseny Siófokon. A Magyar Testgyakorlók Köre június 30-án Siófokon, a Sió molójában ezidei első nemzetközi uszóversenyt rendez a következő sorrenddel:

Vendégek versenye 100 m., balatonmellékiek versenye 100 m., Siófokon nyaraló ifjak versenye 100 m., középiskolai tanulók versenye 100 m., Balatoni díj 100 m. (egyesületi vándordíj; magyar tempóban kell uszni; tiszteletdíj), juniorok versenye 100 m., Siófoki díj 100 m. (melluszás; tiszteletdíj; egyesületi vándordíj), 17 éven alóliak versenye 100 m., igazgatósági díj 100 m. (hátonuszás; tiszteletdíj; egyesületi vándordíj), 14 éven alóliak versenye 50 m., 500 m.-es főverseny (tiszteletdíj), ifjusági melluszás 100 m., ifjusági verseny 100 m., oldboy stafétaverseny 100 m. (három uszóval, 25 éven felüliek számára). Nevezések június 24-ig a M. T. K. választmányához (VI., Wesse-lényi uteza 38.) küldendők.

A budapesti regatta. Mult vasárnap folyt le e nagyszabású verseny. Magyarország skiffbajnokságát Levitzky Károly, a Nemzeti kitünő scullistája nyerte meg. A junior- és senior-skiffverseny is Graf és Killer révén a Nemzeti Hajós-Egyletnek jutott.

Szép sikerrel szerepelt a Neptun juniornégyese, mely az államdíjban és a másodosztályu négyesben fényes stílusban győzött.

A regatta hőse a Pannonia volt.

A nap legszebb versenye a vidékieké volt, a melyben a vácziai szépen összevezett négyese remek végküzdelem után előzte meg a célnál a győrieknek jó erőkből összeállított csapatát.

A részletes eredmény a következő:

Állami díj (Junior négyezős.).

1. Neptun: Mészáros, Ridly, Hausner, Woratsek (stroke), Segesváry (kormányos) 5 p. 20 mp.
2. Wiener Ruderklub Donau 5 p. 30 mp.

3. Sirály Evezős-Egylet.

Junior skiffverseny.

1. ifj. Gráf Vilmos (Nemzeti H. E.) 5 p. 49 mp.
2. Szücs József (Sirály E. E.) 5 p. 52 mp.
3. Hamburger Aladár.

Budapest székesfőváros dija. (Négyezős.)

1. Pannonia: Haraszthy, Paraszthy, Éder, Várady (stroke), Vasko (kormányos) 7 p. 45 mp.
2. Dána Budapesti Evezős-Egylet (Vágó, Erdélyi, Bánó, Payr v. e., Szomjas kormányos.)

Tiszai Regatta-Szövetség dija. (Négyezős.)

1. Pannonia: Bányai, Farkas, Hautzinger, Kirchnopf strvke, (?) kormányos, rower.

Magyarország skiff-bajnoksága.

1. Levitzky Károly (Nemzeti H. E.)

Vendégek versenye. (Négyezős.)

1. Váczi Sport-Egylet: Tóth, Hornung, Bárdos, Hufnagel (stroke), Dobó (kormányos),
2. Győri Csónakázó-Egylet.
3. „Tisza“ Szolnoki Evezős-Egylet.

Hölgyek dija. Junior nyolcvezős.).

1. Pannonia.
2. Duna Budapesti Evezős-Egylet.

Szenior skiffverseny.

1. Killer Ernő (Nemzeti H. E.) 6 p.
2. Schiebel Ottó (Brünner Ruder-Club Bruna).
3. Nógrádi Zsolt.

Másodosztályu négyezős-verseny.

1. Neptun.
2. Wiener Ruderklub Donau.

Nyolcvezős verseny

1. Pannonia.
2. Duda Budapesti Evezős-Egylet.

Krékpár-sport.

Motorkerékpárverseny. A június 2-án rendezett jánoshegyi motorverseny hivatalos eredménye a következő:

Motorkerékpáron első lett: Ifj. Holub József (M. M. E.). Idő: 12 p. 48 mp. honvédelmi minister dija; 2. Hetényi József (M. M. E.) 13 p. 22 mp., Puch Márton dija; 3. Rauer Rezső (Edison) 13 p. 26 mp., Král Sándor főhadnagy dija; 4. Dedics József (Vándorkedv) 15 p. 50¹/₅ mp., Bárdi József dija; 5. Ónody Károly (M. M. E.) 15 p. 56¹/₅ mp., Laurent és Clement dija.

Mellékkocsis motoron első: Hirsch H. Henrik (M. M. E.). Idő. 19 p. 42³/₅ mp., Puch J. r.-t. dija. 2. Zavadil Ödön 21 p, 11³/₅ mp., kisczetényi Kovách Lászlóné dija.

A M. M. E. elhatározta, hogy a könnyü voituret

tek bevonásával június 29-én Budapest és Pécs között motorversenyt rendez, melyet Zsolnay Miklós nevére „Zsolnay motorversenynék” nevez el. Vizsgálati állomások Dunaföldváron és Szegszárdon lesznek. Tekintve, hogy magában a M. M. E. ben már eddig is 6 voiturette, 12 motor és 6 mellékkocsis motor jelentkezett, a versenyzőknek beérkezése valóságos látványossága lesz a pécsi kiállításnak, mert egyidejűleg a M. M. E. számos tagja fogja a versenyzőket automobilon lekísérni. A pécsi kiállítás igazgatósága is melegen karolta fel az eszmét. A verseny 3 szakaszból fog állani: Budapesttől Dunaföldvárig 86 km., Dunaföldvár—Mohács 102 km. és Mohács—Pécs 40 km., mely szakaszokban a versenyzőket beérkezésük sorrendjében s az időkülönbségek alapján pontozzák. A versenyben résztvehetnek motorkerékpárok, mellékkocsis motorok és voiturették, melyek mindegyike a saját válfajával fog küzdeni. Minden csoportban az 3 tiszteletdíjat és emlékplakettet, míg a 8 órán belül beérkezők emlékplakettet kapnak.

Pályázat tornatanári állásra.

A nyiregyházi ág. ev. főgimnáziumban megüresedett **tornatanári** tanszékre pályázatot hirdetek.

E tanszék javadalma lakáspénzzel együtt évi 2000 (kétezer) korona; e mellett bizonyos mellékjövedelemre számíthat az olyan pályázó, a ki vivótanfolyam létesítésére és vezetésére képes. A pályázatban ág. h. ey. tornatanárok vehetnek részt; a megválasztott tanár f. évi szeptember hó 1-én foglalja el állását.

A pályázók a nyiregyházi ág. h. ev. főgimnázium kormányzó tanácsához intézendő, kellőleg fölszerelt kérvényüket f. évi június hó 29-ik napjáig Leffler Sámuel főgimn. igazgató czimére küldjék be.

Nyiregyházán, 1907. évi június hó 7-ik napján.

Dr. Meskó László

főgimnáziumi felügyelő.

H I R D E T É S E K.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lekések-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, **nyugdíjjogosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak** és magánosoknak $\frac{1}{4}$ —20 évig terjedő időre havi, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és egész évi tőkekamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enquéte értelmében tőkésitem a jövedelmet.

4% ! 4% ! 4% ! 4% !

Jelzálog hitel!

300 koronától feljebb I. II. és III. helyre, földek-, városi- és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdőépületek, malmok, ásványvizek és egyéb források és kőbányákra, a becsérték $\frac{3}{4}$ részéig.

Építési hitel!

építésfélben levő ingatlanokra 2—3 részletben, oly arányban a mely arányban az építkezés előre haladt!

Bank és magánadósságok konvertálása!

Előnyösen! **Szolid** alapon és **gyorsan** eszközlöm mindezen fenti műveleteket elsőrangú bel- és külföldi intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospectust.

Válaszbélyeg melléklendő!

MELLER L. EGYED

BUDAPEST, V., Koháry-utca 19.

Telefon-Interurban 46—31.

PÉNZ!

PÉNZ!

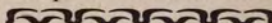
A Magyar Nép Művészete

szakértők és művészek
közreműködésével írta

MALONYAY DEZSŐ.

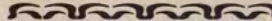

ÖT KÖTETBEN, TÖBB SZÁZ
POMPÁS SZINNYOMATÚ
TÁBLÁVAL ÉS MŰMELLÉK-
LETTEL; EZREKET MEGHA-
c LADÓ A SZÖVEG KÖZÉ c
ccc NYOMOTT KÉPPÉL. ccc

KIADJA:
A
FRANKLIN-TÁRSULAT
BUDAPESTEN.

A most megjelenő első kötet a kalotaszegi vidéket, annak népét, viseletét, falusi életét, építészetét pásztor- és iparoskészségeit, házi iparművészetét (szövés, fonás, varrás, himzés, agyag-, fa-, csont-, bőr-, fémművesség, szobrászat stb.), templomait, temetője művészetét s népies eredetű műemlékeit ismerteti.

Az ezrekre menő illusztrációk a helyszínen gyűjtött és készült rajzok, tervek, fényképek kitűnő reprodukciói. A fej- és záróléczek, szövegek képek, műmellékletek, színes műlapok sokasága olyan változatossá tesz a munkát, hogy hozzá hasonló gazdaságú eddigelé nem jelent meg a magyar könyvpiaczon.

A II. kötet az erdélyi székelység és Toroczkó, a III. a duntúli magyarság, a IV. és V. pedig a Nagy-Alföld, a Felvidék és az északkeleti Hegyalja népének művészetéről fog szólni.

A munka albumszerű nagy kvartalkú kötetekben, rendkívül finom papíron, ritka szép betűkkel jelenik meg.

Az öt kötetből álló fényes
« kiállítású mű ára diszes »
« « kötésben 120 korona. » »

Megrendelhető két koronás havi
« részletfizetés ellenében is. »

LAMPEL R.
könyvkereskedése.

(WODIANER E. és FIAI) részvénytársaságnál Budapest,
VI., Andrásy-út 21.
és minden könyvkereskedésben.

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Égész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTİK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és

kiadóhivatala

IX. Ferencz-körút

31. számú, I. em.

KÖNYVTÁRA

Még jelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Keresolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Keresolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Keresolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Keresolyázó-Egylet,
Kassai Keresolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Cl.

Kolozsvári Keresolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Cson.-Kores.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Keresolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kores.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Kores.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Keresolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Keresolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Keresolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Kores.-Egylet,
Rimaszombati Kores.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhegyi Kores.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Keresolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Keresolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegyl.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Keresolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Kores.-Egylet,
Székestehérvári Kores.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Keresolyázó-Egylet,
Temesvári Keresolyázó-Egylet,
Torontáli Kores.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Keresolyázó-Egylet,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az uszásról és uszodákról.

Talán ez az egyedüli testgyakorlat, melynek nincs ellensége s mindenki elismeri róla, hogy egyformán egészséges, erősítő mulatság. A kard és ökölvívást, birkózást sokan elvadító emberietlen testgyakorlatoknak tartják. A tornát életveszélyesnek, a gyaloglást, futást s ugrást oktalanul fárasztónak, a kerékpározást és csónakázást a gőzkocsik mellett sokan haszontalannak hiszik. Az uszásról pedig az orvos azt mondja, hogy általános testerősítő s frissítő, a nagy közönség meg azt tartja, hogy a legélvezetesebb testedzés.

És csakugyan míg minden testgyakorlat kisebb-nagyobb fárasztó munka után válik csak élvezetessé, az uszásnál a nagy melegben maga a hűvös vízbe menés élvezet és már a fürdés is erősít. Hozzá véve mindezekhez az uszás gyakorlati hasznát, nem csodálhatjuk, ha a legáltalánosabb testgyakorlattá vált.

A legaggódóbb szülők, kik a kötelező tornatanítás alul minden uton-módon felmentetik gyermekeiket, az uszodába erőszakkal küldik őket. — A növendék lányoknak, mint az idősebb nőknek az uszás első testgyakorlatuk. A már magukat mindenféle testedzéstől koruknál fogva felmentettnek vélt öreg urak az uszást még mindig élvezettel gyakorolják. — Maga a folyamok, tavak mentén lakó köznép rendszeren uszik. Még pedig minden tanítás nélkül s meglehetősen előnyös módon.

Igy hát az uszás mindenféle különös beavatkozás, állami vagy egyleti ösztönzés nélkül is már ősidóktól fogva, mondhatjuk az egész emberiségnek kedves testedzése volt. Hanem hogy rendszeresen tanuljuk az uszást és hogy az erősödésért űzzük, annak nem ily régi a kelete. — Magyarországon mindenféle testgyakorlat lassan emelkedik fel a mulatságos szórakozásból az egészséges testedzésre. Voltak már régen híres uszóink, de róluk a hir csak úgy beszél, mint valami különcz angolokról. Általánosan csak az uszodák felépítésével terjedt el az uszás.

Baj az uszodák nálunk szokásos berendezésénél, hogy igen sokba kerülnek. Egy ivdéki város nehezen tud olyan nagy uszodát felépíteni, melyben (folyóvízben) a jobb uszók kellőleg gyakorolhatnák magukat.

E bajon úgy igyekszünk segíteni, hogy beszálló talpakat helyezünk a vízre, vagy egy kis öltöző házat is építünk a tutajra. A vízben az uszni még nem tudók számára való helyet kijelölve, a szabaduszóknak nyitva a nagy viz. Erős csapású folyókban, hol a felfelé uszás nehezen megy, jó lesz a felső beszálló házon jóval alul egy más kiszálló talpat is kitenni.

A fővárosi uszodák kényelmes berendezése olcsóságuk mellett ma már kielégítő volna, ha a már megfürdöttek számára a vízfelé eső oldalon valamilyen árnyas pihenő helyről gondoskodnának. S kevés költséggel minden uszoda könnyen kibővíthető volna ily módon.

A testi nevelés a Jászóvári Premontrei Kanonokrend nagyváradai főgimnáziumában.

Jól eső érzéssel olvastuk át ez iskolafokos és tartalmas értesítőjét, meggyőződve, hogy napjainkban oly sokszor gunyolt vallásos nevelés mily magas fokon van e régi és méltán híres iskolában. De a papi iskola nem kevesebb súlyt fektet a testápolásra is. Az intézetben 30 év óta működő Rátkay József tornatanárnak, az arany érdemkereszt tulajdonosának, szivből gratulálunk sikeres hosszú működéséért; áldja meg az isten áldásos munkájáért.

A Novotny S. Alfonz igazgató által gonddal szerkesztett értesítő nyomán a következőkben ismertetjük az iskolai testi nevelést:

A tanulók egészségi állapota az ideai iskolai évben általában kielégítő volt. Az előjáróság mindent elkövetett, hogy az ifjakkal a rendet s a tisztaságot megkedveltesse és tőlük mindazt távol tartsa, a mi az egészségnek ártalmas. Éppen ezért a teameket gondosan tisztították és jól szellőztették. Szigorúan meghagyta, hogy a növendékek az órák között levő szüneteket a 2100 négyzetméter területű befásított udvaron játékkal vagy egyéb testmozgással töltsék. Kedvezőtlen időjárás esetén a tágas folyosókon s a tornateremben végezték az annyira szükséges mozgást.

A város tiszti orvosa az összes növendékeknél többször tartott szemvizsgálatot, a melynek eredménye mindannyiszor örömdetesen megnyugtató volt. A VII. osztály tanulói heti 2 órában hallgatták dr. Schiff Ernő egészségtanár előadásait, hogy megtanulják azokat a helyes elveket, a melyek követésével az ember jó egészségben élhet.

Főgimnáziumunknak a lefolyt iskolai esztendőben gyászja is volt. A halál angyala szeretett vezérünket, atyai jóindulatu főigazgatónkat ragadta ki az élők sorából. Nátafalussy Kornél premontrei kanonok, kir. tanácsos, a ki 15 éven át lankadatlan buzgósággal állott a nagyváradai tankerület élén, április 23-án hosszasan, türelmesen elviselt betegség után visszaadta nemes lelkét Alkotójának. Nyugodjék békében! Áldott emlékét a rendtársak kegyelele, a tanítványok hálája s a fennkölt lelkek őszinte elismerése megfogja őrizni az idők teljéig.

A nm. vall. és közokt. m. kir. min. megbízásából a nagyváradai tankerület főigazgatói teendőit már 1907. jan. 1-től Novotny S. Alfonz főgimn. igazgató végzi.

„Mens sana in coryorn sano“ (ép lélek ép testen lakik) elvet követve, nagy gondot fordítottunk arra, hogy az ifjakkal ne csak a szellemet műveljük, hanem a tudományos ismeretek megszerzése mellett a testet is kellően ápoljuk és fejlesszük. Ezen nagy fontosságú cél elérésére szolgált első sorban a rendszeres testgyakorlás.

Rátkay József, intézetünk buzgó tornatanára, kiváló szakértelemmel végezte a tornatanítást. Minden osztály hetenkint két órai oktatásban részesült a tornatanításra vonatkozó Utasítások pontos betartásával. Tornatermünk nagyságra és irtartalomra nézve hazánkban az elsők között foglal helyet és kellően fel van szerelve minden hasznos és szükséges tornaeszközökkel. A tornaórák keretén belül nem egyes kiváló tornászok nevelése, hanem a tömegtornázás volt az irányadó; ebben mindenki vezényszóra vagy dobjelre végezte az előrejelzett gyakorlatokat. A szertornázásban minden ifju szabadon választhatott egy tornaszert s ezen végezte az erejéhez és bátorságához mért gyakorlatokat. A szergyakorlatok végzése közben a tanulók mindenkor szem előtt tartották a helyes testtartás és a csinos kivitelt. Meleg időben a testgyakorlásra szánt idő alatt szokszor kisebb kirándulásokban vettek részt az ifjak, télen pedig a koresolyázásban gyakorolták magukat.

Május hó 25-én és 26-án főgimnáziumunk 19 tanulója Rátkay József tornatanár vezetésével, Labancz György tanár kíséretében, jelen volt a temesvári kerületi ifjúsági tornaversenyen. Nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy ez a szám, tekintve az ifjúság tulságosan magas létszámát, elenyészően csekély. Ennek a sajnálatos jelenségnek az okát részint abban kell keresni, hogy különféle bajok miatt a tornázás alól igen sok tanuló fel van mentve; másrészt a szülők nem kis része s a nevelőintézetek a tornaversenyekkel szemben felette aggályoskodnak. A kised csapat mégis derekasan viselte magát! Intézetünk, mert a megjelenés anyagi oldala csak későn nyert elintéztést, a főversenyre nem nevezhetett; jelentkezett azonban az egyéni és mintacsapat versenyekre. A verseny végén kihirdetett eredmény szerint, a mintacsapat megjelenésének pontosságát és katonás viselkedését julumázó diszoklevelet a főgimnáziumunk nyerte el. A második diszoklevelet kapta ifjúságunk a bemutatott izléses buzogány gyakorlatokért; a harmadikat a korlát mintacsapat egyöntetű működéséért; a negyediket a kötélhuzásban elért szép eredményért. Örömmel jelenthetjük, hogy az ifjak viselete ugy az oda- és visszaütés alatt, mint a temesvári tartózkodás egész idején, teljesen kifogástalan, példás volt. Hálás köszönetünket fejezzük ki e helyen is dr. Schönvitzky Alajos, főgimn. igazgató urnak, a kerületi tornaverseny ügyvivő elnökének, Wittenberger József és Rolkó József igazgató uraknak, rendkívül szives előzékenységükért és jóságos gondoskodásukért. Ugyancsak mély köszönetet mondunk az ifjúság azon jötevőinek, kik adományaikkal módot nyújtottak arra, hogy a szegény tanulók a tornaversenyen részt vehettek.

Főgimnáziumunkban a magas minisztériumtól elrendelt játékdélutánokat is megtartottuk és pedig őszszel okt. 31-ig, tavasszal apr. 1-től az iskolai év be-

fejezéséig. A tanulók mindenkor tanári felügyelet mellett játszottak, négy csoportra osztva. A felügyelő tanárok voltak: Víz Lénárt, Rátkay József, dr. Tóth-Szabó Pál és Ernyi Gilbert.

A kirándulások között, a melyekben főgimnáziumunk ifjusága a lefolyt iskolai évben részt vett, első helyen kell felemlíteni az ugy hazafiui, mint tanulmányi szempontból egyaránt nevezetes zárandokutat II. Rákóczi Ferencz fejedelem kassai temetésére.

Október 27-én kezdte meg 30 tanuló Labancz György és Bertrám Brunó tanárok kíséretében a zárandoklást Kassára. Mintha nem is temetésre készült volna az ország, hanem büszke diadalmenetre, oly zajos, vidám volt a hangulat mindenütt. Tárogató, kurucz nóták, magyar népdalok hangzottak fel minden oldalról szüntelen. Ifjainkon a fáradságnak legkisebb jele sem volt észrevehető, midőn fél napi késéssel, okt. 28-án reggel megérkeztek az ősi kurucz városba. Dr. Horváth Balázs, a prem. főgimnázium igazgatója fogadta a lelkes csapatot valóban lekötelező nagy szíveséggel és elvezette szállására. Bár az ut igen fárasztó volt, az ifjak mégis alig 2—3 órai pihenés után már talpon voltak, hogy Mosolygó Lambert és Halmos Viktor kassai premontrei tanárok kalauzolásával megtekintsék a város nevezetességeit. Megnézték a gyönyörűen épült dómot, országunk legszebb katedrálisát. Azután a tőle alig néhány lépésnyi távolságban felállított „vörössipkások“ emléksobrát. Sokáig időztek a tanulók a múkiecskékben, régi leletekben gazdag muzeumban és a főgimn. mintaszerű szertárában. A kísérő tanárok mindenütt szakszerű magyarázatokat tartottak. Az ebéd elköltése után a növendékek egyik része megnézte a színházat, a másik része pedig kirándult a gyönyörű fekvésű Csermely-völgybe, a mely a két oldalán épült villákkal s a háttérben elterülő százados erdőséggel a szemlélőknek pompás látványosságot nyújtott.

Másnap az egész közönség már kora reggel talpon volt. Huszonnégy ágyulóvész jelezte, hogy a nemzet várva-várt erekllyei megérkeztek. A város ünnepi díszöltött, zászlókkal, zöld lombokkal, illatos koszorúkkal volt díszítve minden ház azon az utvonalon, a melyen a menet haladt. Az utcán beláthatatlan sokaság nyüzsgött és mégis a legnagyobb rend uralkodott, mert minden küldöttségnek, minden intézetnek már előre ki volt jelölve a maga helye. Tanulóinknak valóban kitünő hely jutott a kordonon belül, a honnan közvetlenül közelről szemlélhették a temetési menetet. A mesés gazdagsággal felszerelt bandériumunk, a korhű öltözetekben lépkedő apródok, felejthetetlen és felette tanulságos látványosság voltak. Meghatottság, szent áhitat szállta meg a lelkeket azon érzékörső meglátásakor, a mely a dicsőséges fejedelem hamvait rejtette magában. Négy fehér lótól vont remekművű halottas kocsit vitte a drága hamvakat a dómba, hogy

ott végre örökre megpihenjenek. Örömkönnyek toltak a szemekbe s nemes büszkeség töltötte el a szíveket, midőn délután a nemzet virága, a lelkes magyar ifjuság minden tagja, hazafiui kegyeletének jeléül egy-egy illatos szegfűt helyezett a ravatalra.

Október 30-án gazdag tapasztalatokkal és örökké felejthetetlen emlékekkel lelkükben, bucsut vettek ifjaink Kassa városától és megkezdtek a visszautazást. Utjuk hazafelé sem volt teljesen zavartalan. A nagy vonatkésések miatt hosszabb ideig kellett időzniök Sátoralja-Ujhelyen, majd Szerencsen. Ez utóbbi helyen, amely hajdan a Rákócziak birtoka volt, a templom kriptájában felkeresték Rákóczi Zsigmondnak földi maradványait. Ugyanott látták a hajdan fényes Rákóczi-várkastélyt bátyaszerű falaival, a mely hatalmas méreteivel a szemlélőt a régi nagy időkre emlékezteti. Végre okt. 31-én megérkeztek Nagyváradta, a hol az aggódó szülők ölelő karokkal fogadták nehezen várt gyermekeiket.

Intézetünk, a mint már másutt említettük, jelen volt a május hó 25-én és 26-án megtartott temesvári kerületi tornaversenyen. Ezt a jó alkalmat használták fel a résztvevő ifjak arra, hogy Arad, Temesvár, Szeged városokat megnézzék. Menet kiszálltak Aradon, bejárták a várost, látták a sok esinos köz- és magán-épületet és meghatva szemlélték a Szabadságtéren a magyar szabadságharcnak gyönyörű emlékét Zula Györgytől. Szuos, az aradi várba az idő rövidsége miatt nem juthattak el. A verseny színhelye, Temesvár, épületeivel, élénk utcáival, esinos tereivel, terjedelmes és pompás parkjaival a jövevényre nagyvárosi benyomást tesz. Több szobor és emlék a régi szomorú időköt varázsolja vissza a lelkekbe. A sok közül a legmegkapóbb a román stílusban épült Mária-kápolna, amelyen Szűz Mária gyönyörű carrarai márványszobra foglal helyet. Ez a kápolna azt a helyet jelöli, ahol a néphit szerint 1514-ben Dózsa Györgyöt kivégezték. A remek kis alkotás különben Strobl Alajos műve. Hízatérőben tanulóink a főt. piarista tanár urak szíves kalauzolásával, akiknek e helyen is hálás köszönetet mondunk, az ország második városát, Szegedert nézték meg. A szőke Tiszára néző új Szeged valóban büszkeséggel töltheti el minden magyar szívet! Tágas terek, sétá- és üdülőhelyek, díszes köz- és magán-épületek váltakoznak mindenfelé. Ifjaink a merész alkotású tiszai közuti vashidról, amelyet a világhírű Eiffel francia mérnök épített, szemlélték a kettős rakodópartot. Látták a fenyőkkel és egyéb díszfákkal beültetett árnyas Stefánia-sétátéren a szegedi vár romjait. Megnézték a közművelődési palotát, a melyben a Somogyi-könyvtár, a városi muzeum képtári, éremtári, régiségtári és természetrajzi osztályai vannak elhelyezve. Meglepően szép a város főtere, az u. n. Széchenyi-tér, a melynek egyik ékessége Tisza Lajos gróf szobra, a kit a borzasztó 1879-iki árvíz után a kormány küldött

ki a mentési munkálatoknak, valamint a Tiszapart-
 ujjáépítésének vezetésére. Itt áll kedves mellékalakjai-
 val Vásárhelyi Pálnak, a híres mérnöknek a szobra,
 a ki nagy szaktudással készítette el a Tisza szabályo-
 zásának tervét. Kitört a lelkesedés az ifjúságból, midőn
 meglátta Kossuth Lajos alakját, ki abban a pózban van
 érezbe öltve, a mint nemes lelkének őszinteszávaival
 értékeli a szegedieket: „Szegednek népe, nemzetem
 büszkesége.“ Kedves hatást tett Dugonics András pap-
 költőnek a szobra, a mellyel Szeged városa nagy szü-
 löttjének emlékét örököltette meg. Szép emlékekkel és
 ismereteklen gyarapodva tértek vissza tornászaink
 otthonukba, hogy a verseny izgalmait s az utazás
 fáradságait kipihenvén, tanulmányaikat folytassák.

Junius 8-án 25 tanuló Bétram Brunó tanár ve-
 zetésével a természeti szépségekben igen gazdag Jád-
 völgyére tett kirándulást. Reggel hatkor hűvös, borús
 időben, mégis jó kedvvel ültek a vonatra és csakham-
 mar elérték Jád völgy állomását. Innen a Jád mentén
 gyalogosan Remecz-felé vették útjukat. A szép ter-
 mészet megkapó képeinek gazdagságával pompás pa-
 norámát tárt itt a szemlélő elé! A Jád mindkét ol-
 dalán festői csoportosításban hatalmas sziklák mere-
 deznek, a melyeknek égbe nyúló csucsain fehér fol-
 tokként tüntek fel az ott legelésző kecskék. Utköz-
 ben pihenőt tartottak egy-egy forrásnál, a melynek
 kristálytisztá vizétől felüdülve, elmerengtek néma
 áhitattal a festői tájon; a mély csendet csak egy-egy
 vizi-malom lassu zakatolása s az erdei madarak ked-
 ves danája törte meg. Remecen izletes ebéd várta az
 érkezőket. Rövid pihenő után a kirándulók megnézték
 a hatalmas méretű ipartelepét, majd Izvar fenyvesei-
 ben barangoltak, míg végre délután négy órakor visz-
 szaindultak Jád völgy állomásra. Itt ismét vonatra
 ültek és a legjobb kedvben, egy kellemesen eltöltött
 napnak emlékével este tizenegykor Nagyváradra ér-
 keztek vissza.

Torna, atletika, vivás.

Magyarország bajnokai. A Magyar Atlétikai Szö-
 vetség által rendezett vagy engedélyezett bajnokságok
 közül eddig 71 szabadtéri atlétikai bajnokság került
 eldöntésre. Magyarország atlétikai bajnokságaiból egyé-
 nileg legtöbbször került ki győztesen Nagy József hat
 ízben, Kozla András öt alkalommal és Schubert Ernő
 négyszer. Háromszor avatták föl Magyarország baj-
 nokává Bodor Ödönt, Crettier Rezső, Hellmich Miksát,
 Kováts Sándort, Mező Bélát és Vargha Pált. Kétszer
 volt bajnok: Bertalan Zoltán, Bönczy Lajos dr., Gaj-

zágó Tibor, Fóthy Nándor, Loppán Pál, Wraschtil
 Hermann (Bécs) és Weisz Richárd. Magyarország baj-
 nokságában egy ízben arattak diadalt: Weinhappel
 Alajos, Rudl Bohumil, Graf Félix, Zachár István,
 Réthy Pál, Záborszky István, Porteleky László, Speidl
 Zoltán, Gillemot Ferencz, Bredl Pál, Dénes Árpád,
 Pető Márton, ifj. Somody István, Szabó Kálmán, Sorgó
 Miklós, Manglicz Ferencz, Dávid Mihály, Szegedy Géza,
 Bernegh József, Bartkó Jenő, Kiss Imre, Kéméndy
 Ernő, Müller-Viktor és Gál Gyula.

A Magyar Atlétikai Szövetség ülése. A Magyar
 Atlétikai Szövetség tanácsa mult héten tartotta első
 ülést Gerenday György dr. elnöklete alatt, melyen
 a következő határozatok hozattak:]

1. A szakosztályi elnökök és előadók értekezle-
 tének és az atlétikai szakosztálynak javaslatai alap-
 ján elhatározza a tanács, hogy a szakosztályi szerve-
 zetet kibőviti. Nevezetesen új szakosztályok gyanánt
 felállítja a birkozó és az iskolai szakosztályt, ellen-
 ben megszünteti a főiskolai szakosztályt, a tagok szá-
 mának maximumát 12-ről 15-re emeli fel, helyettes
 előadói és jegyzői állásokat szervez; felhatalmazza a
 szakosztályokat, hogy önálló hatáskörrel felruházott
 albizottságot küldhessenek ki, így például bajnoki
 versenyeket előkészítő albizottságot, vízipoló albizott-
 ságot stb. A tanács ezeknek megfelelőleg módosítja a
 szakosztályi szabályzatot.

Magyarország atlétikai bajnokságai. A Magyar
 Atlétikai Szövetség vasárnap délután rendezte a baj-
 noki atlétikai viadalt, a melyen döntésre került Ma-
 gyarország 1907. évi bajnoksága. A viadal sportértéke
 mögötte maradt az előző évek bajnoki küzdelmének.
 Egyik versenyszámban sem értek el az atléták neve-
 zetes eredményt, sőt némely számban még az átlag-
 nál is rosszabb volt a győztes eredménye. A verse-
 nyen külföldi atléták is szerepeltek, még pedig jelen-
 tős sikerrel. A prágai Nejedly megnyerte a három an-
 gol mérföldes bajnokságot, a bécsi Sax második volt
 az egy angol mérföldes versenyben Veress mögött.
 Ezt a versenyt azonban meg fogják ismételni, mert
 a győztest a végső küzdelemben az egyik klubtársa
 vezette. A résztvevő egyesületek között a legszebb
 eredményt a Magyar Atlétikai Klub érte el öt baj-
 noksággal. Az atléták között Kiss Imre 3 méter és
 30 centiméteres rudugrása a legértékesebb. Halmos
 Károly a diszkoszdobásban csak az utolsó hajítással
 szerezte meg a győzelmet a biztosan dobó Antal
 Pállal szemközt. A százjardos bajnokság eredménye
 meglepetés számba megy Schubert mult vasárnapi
 bécsi győzelme után. Schubert versenyközben inrán-
 dulást kapott és a legizgalmasabb küzdelem hevében
 ki kellett állnia. Győztes Hellmich lett, a ki minden-
 esetre még mindig jogos viselője a gyorsfutás bajnoki
 címének. A súlydobásban a nyíregyházi Kirchhoffer
 Kálmán lett a győztes, meglehetősen gyöngye ered-

ménynyel. A verseny részletes eredménye a következő: Magyarország 1907. évi atlétikai bajnoksága:

Száz jardos síkfutás.

Az első előfutásban győztes lett Déry Emil (M. A. F. K.) 10 és nyolcztized másodperc, második Schubert Ernő (M. T. K.). A második előfutásban első lett Hellmich Miksa (O. T. E.) 11 másodperc, második Péchy Ernő (M. A. K.). A döntő futásban győztes lett Hellmich Miksa 10 és háromötöd másodperc, második Péchy Ernő, harmadik Déry Emil.

Sulydobás.

Első Kirchhoffer Kálmán (Nyiregyházi T. V. E.) 11 méter és 73 centiméter, második Kozla András dr. (Bácska Szabadkai A. K.) 11 méter és 71 centiméter, harmadik László Géza (M. T. K.) 11 méter és 65 centiméter.

Magasugrás.

Első Szigeti Elemér (M. A. K.) 1.72 centiméter, második Vadon Géza (Debreczeni T. E.) 1.72 centiméter. A döntő ugrásokban Szigeti legyőzte Vadont.

Negyed angol mérföldes síkfutás.

Első Veres Sándor (M. A. K.) 55 és háromötöd másodperc, második Holics Rezső, (B. E. A. K.), harmadik Fekete István (M. A. F. K.)

Távolugrás.

Első Röck Ede (M. T. K.) 6 méter és 39 centiméter, második Kéméndy Ernő (U. T. E.) 6 méter és 29 centiméter, harmadik Medgyessy Iván (M. A. K.) 6 méter és 18 centiméter.

Három angol mérföldes síkfutás. Első Nejedly (Szlávia) 17 perc és kétötöd másodperc, második Forgács Jenő (B. A. K.) harmadik Miskey Árpád (B. A. K.).

Diszkoszvetés.

Első Halmos Károly (M. A. K.) 39 méter és 17 centiméter, második Antal Pál (M. T. K.) 38 méter 81 centiméter, harmadik Mudin István (M. A. K.) 33 méter és 60 centiméter.

Fél angol mérföldes síkfutás. Első Holics Rezső (B. E. A. K.) 2 perc és 09 másodperc, második Kazár Tivadar (M. U. E.).

Rudugrás. Első Kiss Imre (M. A. K.) 3 méter és 30 centiméter, második Páhy József (Sárospataki A. T. E.) 3 méter, harmadik Röck Ede (M. T. K.) 2 méter és 80 centiméter.

Százhusz jardos gátfutás.

Első Kéméndy Ernő (U. T. E.) 17 és háromötöd másodperc, második Medgyessy Iván (M. A. K.), harmadik Holics Ödön (M. T. K.).

Egy angol mérföldes síkfutás. Első Veres Imre (M. A. K.) 4 perc és 51 másodperc, második Sax Lipót (W. A. K. Bécs).

Magyar atléták győzelme Berlinben. Berlinben a Sportclub Komet vasárnapi nemzetközi atlétikai versenyén részt vett három magyar atléta fényes sikerrel szerepelt. Medgyessy Iván, a M. A. C. jeles fiatal tagja megnyerte a távolugrást és a gátfutást, Kiss Imre (M. A. C.) pedig a rudugrásban győzött. Mudin István (M. A. C.) a klasszikus pentatlonban indult, de az öt versenyszám közül csupán a gerelyvetést nyerte meg; végeredményben második lett s ugyancsak a második helyre szorult a magasugrás egyéni versenyében is.

Magyar-osztrák-cseh kartell. A Magyar Athletikai Szövetség az osztrák és cseh atlétikai szövetséggel kartellbe lépett olyképpen, hogy a három szövetség csak a kebelébe tartozó egyesületek atlétáinak indulását engedélyezi a kartellbe tartozó szövetségek jóváhagyásával kiírt versenyekben.

Uj cross country-vándordíj. Brüll Alfréd, a Magyar Testgyakorlók Köre elnöke, mint a Sp. V. irja, értékes tiszteletdíjat ajánlott fel klubjának egy cross country-versenyre, a melyben azonban csak a labdarúgó-szövetség által igazolt játékosok indulhatnak. Az érdekesnek ígérkező mezei verseny, mint hírlik, az M. T. K. őszi jubiláris ünnepségei során fog eldöntésre kerülni.

Németország és Belgium mérkőzése. Mannheimban mult vasárnap ért véget a Németország és Belgium között rendezett lawa tennis match, a melyet a németek nyertek meg 10:10 match, 49:35 set és 407:352 játék arányában.

Magyar atléta az angol bajnokságban. Kiss Imrét, a Magyar Athletikai Club kitünő rudugróját egyesülete benevezte a július elején megtartandó angol bajnoki atlétikai meetingre. Az angol rudugrás-bajnokságot tudvalevőleg egy ízben már hazahozta magyar atléta: Kauser Jakab, a M. A. C. tagja.

Rekordjaink. A bajnoki versenyek nivóját különösen az a körülmény igazolja, hogy a fennálló rekordok nagy részét éppen a bajnoki versenyek küzdelmeiben állították fel. Az 1904. évi bajnoki versenyen állította fel a magasugró-rekordot (182 cm.) Gőnczy Lajos dr. Az 1903. évi bajnoki vetélkedés eredménye volt Fóthy Nándor hazai diszkoszvető rekordja: 41 m. 80 cm. és Kováts Nándor (B. B. T. E.) 120 yardos gátfutó-rekordja. Ugyancsak az 1903. évi bajnoki viadalom győzött Mező Béla magyar rekord alatt a távolugrásban (6 m. 76 cm.). A 100 yardos, 1/4, 1/2 és 1 angol mérföldes síkfutás eredményei is nem egy ízben erősen megközelítették a fennálló magyar rekordot és a sulydobásban is a legjobb bajnoki eredmény csak 6 c.-méterrel maradt el az országos rekordtól.

Versenykiírások. A Testedző-Szövetség kötelékében

tartozó egyesületek is erősen dolgoznak, hogy-as atlétikai idényt minél mozgalmasabbá tegyék. Most is két egyesületétől, a Budapesti (Budai) Torna egyesület-től és a Budapesti Sport Club-tól kaptunk versenykiírást, a melyet alább közlünk:

A Budapesti Budai T. E. július 7-én délután 4 órakor rendezi országos versenyét a szénatéri pályán a következő versenyszámokkal: 100, 400 és 1500 méteres síkfutás, 110 méteres gátfutás, gerelyvetés, magasugrás, távolugrás, sulydobás, diszkoszvetés. Nevezési zárlat július 3.

A Budapesti Sport-Club július 21-én délelőtt 8^{1/2} órakor tartja országos versenyét a B. B. T. E. pályáján. A versenyszámok a következők: 60 méteres síkfutás, sulydobás handicap, 1000 méteres junior síkfutás, távolugrás, 1000 méteres juniorgyaloglás, 110 méteres gátfutás handicap, 1000 méteres stafétás síkfutás (400, 300 és 100 m.), diszkoszvetés, 800 méteres síkfutás és 200 méteres síkfutás handicap. Nevezési zárlat július 15.

Háziverseny. Jól sikerült atlétikai háziverseny rendezett a Kőbányai Tornaegyesület vasárnap délután az indóház utcai sporttelepén. A verseny, a melyre az egyesület tagjai mintegy hatvan nevezést adtak le, a következő eredménnyel végződött:

Százméteres síkfutás. Első Ondrus János 12 és kétötöd másodperc, második Kármán Gyula, harmadik Grünwald Zsigmond.

Sulydobás (handicap). Első Uitz Lajos 10 méter (150 centiméter foglaló), második Halasy József 9 méter és 55 centiméter (200 centiméter foglaló), harmadik Szabó Károly (scratch).

Rudugrás (handicap). Első Halasy József 240 centiméter (scratch), második Deustch Dezső, harmadik Kármán Gyula.

Hármasugrás (handicap). Első Szalay Ede 11 méter 45 centiméter (25 méter foglaló), második Halasy Ede, harmadik Halasy József.

2000 méteres síkfutás (handicap). Első Kozma Béla (100 méter foglaló) 7 perc és 29 másodperc, második Tasch Lajos (90 méter foglaló).

Diszkoszvetés. Első Halasy József 28 méter és 70 centiméter (6 méter foglaló), második Szalay Ede 25 méter (scratch), harmadik Osváth Lajos 24 méter és 85 centiméter.

1500 méteres gyaloglás. Első Kozma Oszkár, második Halasy József.

200 méteres síkfutás. Első Osváth Lajos, második Kökény István.

Ifjusági versenyek: Távolugrás: Első Szalay Pál 5 méter és 24 centiméter, második Deutsch Ödön 4 méter 54 centiméter. 400 méteres síkfutás. Első Szalay Pál, második Maté József.

Kerékpározás.

Országos kerékpáros-verseny. A Sport-Világ szerkesztősége rendezte vasárnap délután a szezon első pályaversenyét a millenáris versenypályán. Dicsérésre érdemes törekvés a sportlap részéről, hogy siet fölhasználni az utolsó alkalmat a magyar kerékpáros sport megmentése érdekében. A verseny mintaszerű rendezése főképpen Maleczky Román szerkesztő érdeme és az ő szakavatottságát dicséri a verseny teljes sikere. A régi versenyző gárda még mindig sorompóba lép, ha a kerékpáros sport jövőjének megmentéséről és multjának fölelevenítéséről van szó. A tegnapi versenyen is a régi erők szerepeltek és közöttük Frisch Márton jelenleg is a legkiválóbb. Simon Sándor roppant ügyességgel párosult motorvezetése keltett nagy tetszést. A három távolságra kiírt főversenyt nagy felsőbbiséggel Frisch nyerte meg. A hosszú távolságu versenyben Bernát Ödön lett az első, nagy képességének adva jelét. A verseny részletes eredménye a következő:

Megnyitó verseny (ezer méter).

Három előfutás után a döntőben első lett Takács István (Vándorkedv), 2 perc 23 és kétötöd mp., második Taligás Pál (Csillag), harmadik Müller István (Csillag).

Kezdők versenye (ezer méter).

Első Fojt István (Fővárosi K. E.) 1 p. 42 mp., második Klien Márton (Jóbarát K. K.), harmadik Enslein Lajos (Fővárosi K. E.).

Főverseny.

I. előfutás ezer méter. Első Frisch Márton, második Baumler Ede, harmadik Lövy Artur.

II. előfutás kétezer méter: Első Frisch Márton, második Baumler Ede, harmadik Lövy Artur.

III. előfutás háromezer méter: Első Frisch Márton, második Lövy Artur, harmadik Baumler Ede.

Végső eredményben első Frisch Márton, (Fővárosi K. E.), második Baumler Ede (Kitartás), harmadik Lövy Artur (Fővárosi K. E.)

Nyeretlenek versenye, (ezer méter).

Első Baráth Ödön (Vándorkedv), második Sommer Ferencz (Kitartás), harmadik Bakanek János (Csillag).

Kis motorverseny, (tizezer méter).

Első Simó Sándor (Edison K. E.), második Böll Ferencz. Idő 8 perc 36 és kétötöd mp. (országos rekord.)

Selejtező verseny. Első Kiss Sándor (Kondor K. E.), második Vass János (Vándorkedv), harmadik Radó Lajos (Vándorkedv).

Ötven kilométeres verseny (motorvezetéssel).

Első Bernát Ödön (Kondor), 1 óra és 4 perc. Püspöky Sándor a versenyt föladta.

Evezés—uszás.

A győri regatta. A magyar Evezős Egyletek Országos Szövetsége a Győri Csónakázó Egylet harmincz esztendő jubileuma alkalmából az idei vidéki regatta színhelyéül Győr városát választotta. A vidéki regattának főként a Győri Cs. E. jubileuma ad sulyt.

A Ferencvárosi Torna-Club versenye. Az évadnak első nagyobb szabású uszó versenye mult vasárnap folyt le a Császárfürdő férfi-uszodájában. A versenyeken uszóversenyzőink színe java vett részt. A rendezés jó volt. Az uszóversenyt szépszámu közönség nezte végig.

Halmay Zoltán győzelme Németországban. A mult vasárnap lefolyt nemzetközi uszóversenyen Charlottenburg város díját óriási fölényvel Halmay Zoltán, a Magyar Testgyakorlók Köre tagja nyerte meg, 1 perc 13²/₅ másodperc alatt; második Gubener Károly volt, deje 1 p. 16 mp. A 500 méteres főversenyben Rausch

győzött 4 p. 37 mp. alatt. Halmay ezuttal másodsor nyerte meg Charlottenburg város értékes tiszteletdíját.

Magyar evezősök diadala Bécsben. Bécsből jelentik: Vasárnap délután volt az osztrák folyam-bajnokság a Duna Kloszterneuburg és Nuszdorf között éltérülő részében. A folyam-bajnokságot a budapesti Duna Evezős Egyesület nyolcas csapata nyerte meg négy hajóhoszszal a Donauhort előtt. A kitünő magyar nyolcast Herczegh Béla vezér-evezős vitte győzelemre. A csapat tagjai voltak: Mocsáry, Schillinger, Sacher dr., Erdélyi, Bánó, Payr, Vágó, Herczegh v. e. és Szomjas kormányos. A magyar csapat a 3300 méter távolságot 8 perc 17 mp. alatt (osztrák rekord) evezte végig. A folyamregattán döntésre került Ausztria egyes folyam-bajnoksága is, a melyben Leviczky Károly későn érkezett, nevezését nem fogadták el. A versenyben Pitschmann (Linz) győzött Nagl (Lia) előtt, de Pitschmann-t neki evezés miatt diszkvalifikálták és így győztes Nagl lett.

H I R D E T É S E K.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lekések-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíjogosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak $\frac{1}{4}$ —20 évig terjedő időre havi, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és egész évi tőkekamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enquéte értelmében tőkésitem a jövedelmet.

4% ! 4% ! 4% ! 4% !

Jelzálog hitel!

300 koronától feljebb I. II. és III. helyre, földek-, városi- és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdőépületek, malmok, ásványvizek és egyéb források és kőbányákra, a becsérték $\frac{3}{4}$ részéig.

Építési hitel!

építésfélben levő ingatlanokra 2—3 részletben, oly arányban a a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank és magánadósságok konvertálása!

Előnyösen! Szolid alapon és gyorsan eszközlöm mindezen fenti műveleteket elsőrangú bel- és külföldi intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospectust.

Válaszbélyeg melléklendő!

MELLER L. EGYED

BUDAPEST, V., Koháry-utcza 19.

Telefon-Interurban 46—31.

PÉNZ!

PÉNZ!

A Magyar Nép Művészete

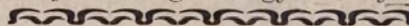
szakértők és művészek
közreműködésével írta

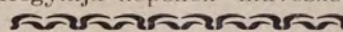
MALONYAY DEZSŐ.

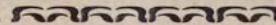

ÖT KÖTETBEN, TÖBB SZÁZ
POMPÁS SZINNYOMATÚ
TÁBLÁVAL ÉS MŰMELLÉK-
LETTTEL; EZREKET MEGHA-
« LADÓ A SZÖVEG KÖZÉ »
ccc NYOMOTT KÉPPEL. ccc

KIADJA:
A
FRANKLIN-TÁRSULAT
BUDAPESTEN.

A most megjelenő első kötet a kalotaszegi vidéket, annak népét, viseletét, falusi életét, építészetét pásztor- és iparoskészségeit, házi iparművészetét (szövés, fonás, varrás, himzés, agyag-, fa-, csont-, bőr-, fémművesség, szobrászat stb.), templomait, temetője művészetét s népies eredetű műemlékeit ismerteti.

Az ezrekre menő illusztrációk a helyszínen gyűjtött és készült rajzok, tervek, fényképek kitünő reprodukciói. A fejléc- és záróléc-ek, szövegképek, műmelléletek, színes műlapok sokasága olyan változatossá tesz a munkát, hogy hozzá hasonló gazdaságú eddigelé nem jelent meg a magyar könyvpiaczen.

A II. kötet az erdélyi székelység és Toroczkó, a III. a duntúli magyarság, a IV. és V. pedig a Nagy-Alföld, a Felvidék és az északkeleti Hegyalja népének művészetéről fog szólni.

A munka albumszerű nagy kvartalkú kötetekben, rendkívül finom papíron, ritka szép betűkkel jelenik meg.

Az öt kötetből álló fényes
« kiállítású mű ára diszes »
« « kötésben 120 korona. » »

Megrendelhető két koronás havi
« részletfizetés ellenében is. »

LAMPEL R.

könyvkereskedése.

(WOD'ANER E. és FIAI) részvénytársaságánál Budapest,

VI, Andrassy-út 21.

es minden könyvkereskedésben.